

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ter attentie van minister Karremans

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

06 29124470
direct telefoonnummer

naj.hanegraaf@deventer.nl
e-mail

DEV-CS/ 162596-2026
kenmerk

uw referentie

5 augustus 2026
datum

N. Hanegraaf
contactpersoon

Gevolgen sluiting Prins Bernhardsluis Deventer
onderwerp

Geachte minister Karremans,

Gemeente Deventer informeert u met deze brief over de acute situatie rondom de sluiting van de Prins Bernhardsluis per 1 augustus 2026 en de gevolgen daarvan voor de regionale economie, de logistieke en grondstofketens en de beschikbaarheid en veiligheid van water in Oost-Nederland. Landelijke maatregelen zijn nodig om de continuïteit van de logistieke aanvoer via water, de waterverdeling en de positie van de IJssel en de toekomstbestendigheid van het sluiscomplex te waarborgen. Hiervoor vragen wij uw aandacht in deze brief.

Sluiting van de Prins Bernhardsluis Deventer

De Prins Bernhardsluis in Deventer is per 1 augustus 2026 gesloten om twee redenen:

- Onveiligheid voor de scheepvaart: door uitzonderlijk lage waterstanden kunnen schepen niet meer veilig in- en uitvaren.
- Waterveiligheid: de sluis is onderdeel van de waterkering van Zuidwest-Overijssel. De gemeente heeft een vergunning voor schutten tot een peil van +45 cm NAP, een peil dat afgelopen weekend werd bereikt. Het verschil tussen de waterstand in de IJssel en de haven is inmiddels zo groot dat de druk op de sluisdeuren sterk is toegenomen. Om verdere drukopbouw te voorkomen is sluiting van de sluis noodzakelijk. De sluis wordt aan beide zijden gesloten en deels onder water gezet om tegendruk te geven. Deze maatregel is essentieel om de waterkering te beschermen en schade aan het achterland te voorkomen.

Directe economische gevolgen voor Deventer en Oost-Nederland

De sluiting van de sluis als gevolg van de toenemende droogte heeft grote economische impact:

- Overslagbedrijven, zoals de Deventer Overslag Combinatie (DOK), worden hierdoor direct geraakt. Zij moeten noodgedwongen overschakelen op wegtransport. De extra kosten lopen voor sommige bedrijven op tot tonnen per week.

- Honderden tot duizenden agrarische bedrijven – onder meer afnemers van ForFarmers – zijn afhankelijk van betrouwbare aanvoer van grondstoffen vanuit Deventer en regio Twente en de binnenhaven van Deventer vervult een belangrijke functie binnen de brede economische regio Stedendriehoek. Logistieke ketens via bulk- of containertransport komen nu onder druk te staan en de effecten hiervan werken door in regionale en landelijke ketens.
- De Deventer binnenhaven is van groot belang voor de overslag van bouwstoffen naar vele tientallen aannemers, toeleveranciers aan de bouw en bedrijven in de weg- en waterbouw in een wijde regio. Vanwege de beperkte beschikbaarheid van materieel - geschikte vrachtwagens voor bouwstoffen en veevoeders zijn schaars - zal het transport per vrachtwagen leiden tot verdere kostenstijgingen.
- Stapeling van kosten. De extra logistieke inspanning komt bovenop stijgende energieprijzen, brandstofkosten, tolheffing en netcongestie en de kosten die gemoeid zijn met meer CO2 uitstoot. Deze kosten zullen doorwerken in de keten en uiteindelijk merkbaar worden voor de eindconsument, wat maatschappelijk ongewenst is.

Port of Zwolle, Port of Twente en Port of Deventer werken intensief samen om bedrijven te ondersteunen en waar mogelijk laagwaterhubs te organiseren. Dit gebeurt voor eigen rekening en risico van de betrokken havens en bedrijven.

Noodzaak van landelijke regie, sturing en ondersteuning

Alle betrokken partijen hebben behoefte aan duidelijkheid, voorspelbaarheid en landelijke erkenning van de economische en logistieke positie van Deventer en Oost-Nederland. Wij vragen het ministerie daarom om:

- Een noodfonds voor bedrijven. Bedrijven die door laagwater in zwaar weer komen moeten kunnen rekenen op tijdelijke financiële ondersteuning. Enkele bedrijven hebben werktijdverkorting aangevraagd of zijn voornemens dit te doen; een snelle en coulante afhandeling van deze verzoeken helpt vakmanschap en werkgelegenheid te behouden.
- Transparantie over de verdeling van het water dat ons land via de Rijn binnenkomt en over de sturingsmogelijkheden voor de verdeling van water tussen de Waal, de Nederrijn-Lek en de IJssel binnen het Rijnsysteem. Voor de economie van regio Stedendriehoek en Oost-Nederland is het cruciaal dat helder is wat de regionale doorwerking van de waterverdeling is en wat de effecten hiervan zijn op regionale watersystemen en lokale gebruiksfuncties.
- Landelijke protocollen en een handelingsperspectief bij laagwater. Er is behoefte aan een landelijke aanpak die duidelijkheid en sturing geeft bij de toedeling van water aan de IJssel en het Twentekanaal, rekening houdend met de systeemfunctie van de IJssel. Het belang hiervan reikt verder dan de economie en heeft ook betrekking op landbouw, natuuropgaven en het kunnen garanderen van voldoende beschikbaarheid van zoet water.
- Ondersteuning bij laagwatervoorzieningen. De havenbedrijven investeren nu zelf in tijdelijke oplossingen. Structurele, toekomstbestendige voorzieningen verdienen landelijke steun en dragen bij aan een stevige en weerbare goederencorridor waarin de binnenvaart een belangrijke rol heeft.

DEV-CS/ 162596-2026
kenmerk

Vervolg

Wij nodigen uw ministerie uit om samen met ons en de provincies Overijssel en Gelderland, de regio's in Oost-Nederland en de betrokken havenbedrijven en organisaties uit het bedrijfsleven op korte termijn om tafel te gaan. Met als doel om een structurele samenwerking vorm te geven waarin waterbeschikbaarheid en -veiligheid, regionale economische vitaliteit en een toekomstbestendige infrastructuur centraal staan. Door gezamenlijk te handelen kunnen we Deventer en Oost-Nederland vitaal houden.

Nu en in de toekomst!

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van Deventer,

M.H. Nijboer, locoburgemeester

CC:
Ministerie van Economische zaken en Klimaat
Ter attentie van minister Herbert
info@minezk.nl